

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

7420 sayılı Kanun'un Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında değişiklikler içeren düzenlemeleri.

No: 2022 – 116

Tarih: 07.11.2022

Özet: 3 Kasım 2022 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilen 7420 sayılı Kanun ile Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

- Evlerde kurulan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesislerine ilişkin muafiyet hükmünde yer alan “25 kW’a kadar (25 kW dâhil)” ibaresi “50 kW’a kadar (50 kW dâhil)” şeklinde değiştirilmiştir.

(Yürürlük: Yayımlı tarihi.)

- Personeler iş yerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda yemek bedeli ödemesinin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şartı kaldırılmıştır. Böylelikle 51 TL’yi aşmayan yemek bedellerinin personelin banka hesabına yatırılması durumunda da gelir vergisi istisnasından yararlanılabilecektir. (Yürürlük: Kanun’un yayımlı tarihi takip eden ayın başında.)

- Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabına, fiilen yurt dışındaki çalışmaları karşılığı işverenin yurt dışı kazançlarından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri gelir vergisinden ve dolaylı olarak damga vergisinden istisna edilmiştir. (Yürürlük: Kanun’un yayımlı tarihi takip eden ayın başında.)

- 31 Aralık 2022 tarihinde sona erecek olan, bireysel katılım yatırımcılarına (melek yatırımcı) ilişkin indirim uygulaması 31 Aralık 2027 tarihine kadar uzatılmıştır. Ayrıca 1.000.000 TL’lik yararlanılabilecek maksimum indirim tutarı da 2.500.000 TL’ye çıkarılmıştır. (Yürürlük: 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmak üzere yayımlı tarihinde.)

- İşverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere mevcut ücretlerine ilave olarak yapılan aylık 1.000 TL’yi aşmayan ödemeler gelir vergisinden istisna edilmektedir. Ancak bu istisna, Kanun’un yayımlı tarihi ile 30 Haziran 2023 tarihi arasında yapılan ödemeler için geçerli olacaktır. (Yürürlük: Yayımlı tarihi.)

- Kurumlar Vergisi Kanunu’na “Sermaye azaltımında vergileme” başlıklı 32/B maddesi eklenmiştir. Kurumlar tarafından sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin, sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl içerisinde sermaye azaltımına konu edilmesi durumunda; öncelikle vergilendirilmesi gereken sermaye unsurlarının dağıtıldığı kabul edilecektir. 5 tam yıllık sürenin geçmesinden sonra sermaye azaltımı yapılması durumunda ise nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit edilecektir. (Yürürlük: Yayımlı tarihi.)

- Yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilmesi gereken son tarih 31.12.2023 olarak değiştirilmiştir. (Yürürlük: Yayımlı tarihi.)

3 Kasım 2022 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilen 7420 sayılı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında değişiklikler içeren düzenlemeleri aşağıda dikkatinize sunulmaktadır: (Sirkülerimizin hazırlandığı tarih itibarıyla henüz Resmi Gazete’de yayımlanmamıştır.)

I. Gelir Vergisi Kanunu’nda (GVK) gerçekleştirilen değişiklikler

A. Evlerde kurulan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesislerine ilişkin gelir vergisi muafiyeti

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Hatırlanacağı üzere, 7103 sayılı Kanun’la (Mük. RG: 27.03.2018) Gelir Vergisi Kanunu’nun “Vergiden muaf esnaf” başlıklı 9. maddesinin 1. fıkrasına (9) numaralı bent eklenmişti. Buna göre Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretimi amacıyla, sahibi oldukları veya kiraladıkları konutların çatı ve/veya cephelerinde kurdukları, kurulu gücü azami 10 kW’a kadar (10 kW dâhil) olan yalnızca bir üretim tesisinden üretilen elektrik enerjisinin ihtiyaç fazlasını son kaynak tedarik şirketine satanlar gelir vergisinden muaf esnaf kapsamına alınmıştı.

Bu kapsamda esnaf muafılığından yararlanacak olan bu kişilerin; belge düzenleme, defter tutma, beyanname verme yükümlüğü bulunmamaktadır. Bu nedenle son kaynak tedarik şirketi, satış yapan kişiye gider pusulası düzenlemek suretiyle satışı belgelendirilmektedir.

Ardından 7349 sayılı Kanun (RG: 25.12.2021) ile yukarıdaki hükümde yer alan “10 kW’a kadar (10 kW dâhil)” ibaresi “25 kW’a kadar (25 kW dâhil)” şeklinde değiştirilmişti.

7420 sayılı Kanun’un 1. maddesiyle yukarıdaki “25 kW’a kadar (25 kW dâhil)” ibaresi “50 kW’a kadar (50 kW dâhil)” şeklinde değiştirilmiştir.

Bu hüküm, Kanun’un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

B. Hizmet erbabına iş yerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda gelir vergisinden istisna yemek bedeli

Gelir Vergisi Kanunu’nun (GVK) 23. maddesinin (8) numaralı bendi uyarınca, hizmet erbabına işverenlerce yemek vermek suretiyle sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisnadır. İşverenlerce, iş yerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda ise çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedeline ilişkin istisna tutarı, 2022 takvim yılı için 34 TL olarak belirlenmişken bu tutar 5799 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile 1 Temmuz 2022 tarihinden geçerli olmak üzere 51 TL’ye yükseltilmiştir.

İlgili maddedeki parantez içi hükümde ise bu istisnanın uygulanabilmesi için söz konusu ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılmasının şart olduğuna dair düzenleme bulunmaktadır.

Ödemenin bu tutarı aşması halinde, aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatlerin ücret olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

7420 sayılı Kanun’un 2. maddesiyle yukarıdaki parantez içi hüküm; “İşverenlerce, iş yerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 TL’yi aşmayan kısmı istisna kapsamındadır.” şeklinde değiştirilmiştir.

Bu düzenlemeyle iş yerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda yemek bedeli ödemesinin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şartı kaldırılmış olmaktadır. Böylelikle belirlenen tutarı (1 Temmuz 2022’den itibaren 51 TL) aşmayan yemek bedellerinin personelin banka hesabına yatırılması durumunda da gelir vergisi istisnasından yararlanılabilecektir.

Ayrıca ilgili madde gerekçesinde, yemek bedelinin çalışanın banka hesabına yatırılması ve çalışanlarca bu tutarların yemek hizmeti veren işletmeler dışında (örneğin marketlerde) kullanılması durumunda da gelir vergisi istisnasından yararlanılabileme imkânı sağlandığı belirtilmektedir.

İlgili maddede ayrıca ödemenin bu tutarı (51 TL) aşması halinde aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatlerin ücret olarak vergilendirileceğine ilişkin düzenleme de yer almaktadır.

Söz konusu hüküm, Kanun’un yayımını izleyen ayın başında yürürlüğe girecektir.

C. Yurt dışında yapılan inşaat işlerinde çalışanların ücretlerinde gelir vergisi istisnası

Gelir Vergisi Kanunu’nun 23. maddesinde gelir vergisinden istisna olan ücretlere yer verilmektedir.

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

7420 sayılı Kanun'un 2. maddesiyle GVK'nın 23. maddesine (19) numaralı bent eklenmiştir. Buna göre yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabına, fiilen yurt dışındaki çalışmaları karşılığı işverenin yurt dışı kazançlarından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri gelir vergisinden istisna olarak değerlendirilecektir.

Damga Vergisi Kanunu'na ekli (2) sayılı tabloda damga vergisinden istisna edilen kâğıt ve işlemler sayılmaktadır. Bu tablonun "IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar" bölümünün 34. sırasında Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. maddesinde belirtilen ücretlere ilişkin kâğıtların damga vergisinden istisna olduğuna dair düzenleme yer almaktadır.

Bu hüküm kapsamında gelir vergisinden istisna olarak değerlendirilecek olan yukarıdaki ücretler aynı zamanda damga vergisinden de istisna olacaktır.

Bu düzenleme de Kanun'un yayımını izleyen ayın başında yürürlüğe girecektir.

D. Bireysel katılım yatırımcıları (melek yatırımcı) için geçerli indirim uygulaması

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 82. maddesi uyarınca özetle; 31.12.2017 tarihine kadar, bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişiler (melek yatırımcı), iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, hisse bedelinin %75'ini yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından, hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilmektedirler.

Araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında projesi son beş yıl içinde desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran %100 olarak uygulanmaktadır.

Kanun'da yıllık indirim tutarının 1 milyon TL'yi aşamayacağı, ilgili yıl kazancından indirilemeyen kısmın izleyen yıllarda yeniden değerlendirilme oranında artırılarak dikkate alınabileceği hükmü de bulunmaktadır.

2017/11176 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ilgili geçici maddenin uygulama süresini 31 Aralık 2022 tarihine kadar (bu tarih dahil) uzatmıştı.

7420 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle, 31 Aralık 2022 tarihinde sona erecek olan bu uygulamanın süresi 31 Aralık 2027 tarihine kadar uzatılmıştır. Ayrıca 1.000.000 TL'lik yararlanılabilecek maksimum indirim tutarı da 2.500.000 TL'ye çıkarılmıştır.

Bu hüküm, 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmak üzere yayım tarihinde yürürlüğe girmiştir.

E. Çalışanlara, elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderleri için işverenlerce yapılan yardımlarda gelir vergisi istisnası

7420 sayılı Kanun'un geçici 1. maddesinde, işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere mevcut ücretlerine ilave olarak yapılan aylık 1.000 TL'yi aşmayan ödemeler üzerinden gelir vergisi hesaplanmayacağına ilişkin hüküm yer almaktadır. Ancak bu istisna Kanun'un yayım tarihi ile 30 Haziran 2023 tarihi arasında yapılan ödemeler için geçerli olacaktır.

Söz konusu ödemeler Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre prime esas kazançta da dahil edilmeyecektir.

Bu düzenleme, Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

II. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda (KVK) gerçekleştirilen değişiklikler

A. Sermaye azaltımında vergileme

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

7420 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanunu'na aşağıda detayları açıklanan "Sermaye azaltımında vergileme" başlıklı 32/B maddesi eklenmiştir.

1. Sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin 5 yıl geçtikten sonra sermaye azaltımına konu edilmesi

Kurumlar tarafından sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin, sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçtikten sonra herhangi bir şekilde sermaye azaltımına konu edilmesi durumunda, **nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması** suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit olunacaktır.

Söz konusu oranın tespitinde,

- a) Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,
- b) Sadece kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,
- c) Başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdi sermayenin,

toplam sermaye içindeki payları dikkate alınacaktır.

2. Beş tam yıllık süre tamamlanmadan sermaye azaltımı yapılması

Kurumların öz sermaye kalemlerini sermayeye ekledikleri tarihten itibaren beş tam yıllık süre tamamlanmadan sermaye azaltımı yapmaları durumunda, azaltımın sırasıyla yukarıdaki (a), (b) ve (c) bölümlerinde yer alan sermaye unsurlarından yapıldığı kabul edilecektir.

3. İşletmeden çekilmede öncelik sırası

Sermaye azaltımında, öncelikli olarak sermayeye ilave edilen öz sermaye kalemlerinden, sermayeye eklenme tarihi beş tam yıllık süreyi geçmemiş olanların işletmeden çekildiği kabul edilecektir.

4. Vergileme

Yukarıda, (a) bölümü kapsamında olanlar kurumlar vergisine ve vergi kesintisine, (b) bölümü kapsamında olanlar ise sadece vergi kesintisine tabi tutulacaktır. Kurumlar vergisine ve vergi kesintisine tabi sermaye unsurlarında, kesinti matrahı hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan tutar olup, bu tutar üzerinden KVK'nın 15 ve 30. maddeleri ile GVK'nın 94. maddesi kapsamında kesinti yapılacaktır.

5. Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltımı

Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, bu şekilde azaltıma konu edilen sermaye unsurları yukarıdaki II/A-1, 2 ve 3. bölümlerdeki açıklamalara göre tespit edilecek ancak bu tutarlar üzerinden 4. bölümde belirtilen "vergi kesintisi" yapılmayacaktır.

Bu hükümler, Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

B. Kur korumalı mevduat kapsamında elde edilen gelirlere uygulanan kurumlar vergisi istisnasının geçerlilik süresi

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 14. maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarına göre mükelleflerin 2022 yılı sonuna kadar yabancı paralarını ve altın hesabı bakiyelerini Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden Türk lirasına

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

çevirmeleri halinde bu kapsamda açılacak mevduata tahakkuk ettirilecek faiz ve kâr payları ile diğer kazançları kurumlar vergisi istisnası kapsamına alınmıştır.

7420 sayılı Kanun'un 23. maddesiyle, Türk lirasına çevrilmesi gereken yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilmesi gereken son tarih 31.12.2023 olarak değiştirilmiştir.

Ayrıca söz konusu maddenin 4. fıkrasının son cümlesinde yapılan değişiklikle Cumhurbaşkanı'na istisnayı, 31.12.2023 tarihine kadar her geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulama konusunda yetki verilmektedir.

Bu düzenlemeler, Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yapılan yukarıdaki değişiklikler sonrası Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 14. maddesinin 2 ila 8. fıkraları aşağıdaki şekilde olacaktır: (Değiştirilen bölüm ve ibareler koyu olarak gösterilmiştir.)

“Geçici Madde 14

...

(2) Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını **31.12.2023** tarihine kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

(3) Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini **31.12.2023** tarihine kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda Türk lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

(4) Kurumların 31/3/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını **31.12.2023 tarihine** kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda söz konusu hesapların dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır. **Cumhurbaşkanı bu istisnayı 31.12.2023 tarihine kadar her geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulamaya yetkilidir.**

(5) Bu madde kapsamındaki istisnalar **31.12.2023 tarihine** kadar vade sonunda yenilenen hesaplara da uygulanır.

(6) Bu maddede öngörülen süre ve şekilde dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına çevrilen yabancı paralar ile altın hesaplarına ilişkin olarak bu istisnaya sınırlı olmak üzere Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

(7) Bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve **dördüncü*** fıkralarında yer alan istisna hükümleri, aynı şartlarla geçerli olmak üzere bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin kazançları hakkında da uygulanır.

(8) Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.”

* Eklenen “ve dördüncü” ibaresi, 26 Mayıs 2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

[TBMM Genel Kurulunda 3 Kasım 2022 tarihinde kabul edilen 7420 sayılı Kanun'a ulaşmak için tıklayınız..](#)

Saygılarımızla,